ZIMA 2016 | č. 89

Zpravodaj

VÁNOČNÍ HVĚZDA – TIPY PRO SPRÁVNOU PÉČI

Jak se slaví VÁNOCE *v Evropě*

BONSAJE – VELKÝ SVĚT MALÝCH ROSTLIN

Jak se slaví v EVROPĚ

Věděli jste, že adventní kalendář a věnec pocházejí z Německa?

Kdo nosí dárky v Evropě:

Pere Noël (otec Vánoc) – Francie
Svjaty Mykolaj (Svatý Mikuláš) – Ukrajina
La Befana (čarodějnice Befana) – Itálie
Weihnachtsmann (Vánoční muž) – Německo
Joulupukki (Vánoční muž) – Finsko
Santa Claus – Anglie
Jultomte (Vánoční trpaslík) – Švédsko
Ukko a pidimužíci – Finsko
Tři králové (los Tres Reyes Magos) – Španělsko
Julenissen – Norsko

Itálie

- ✓ 24. prosinec je ve znamení návštěv přátel, po večeři děti obvykle dostanou jen malé dárky
- ✓ na Tři krále rozdává dárky čarodějnice Befana do připravených ponožek, zlobivé děti odmění uhlím
- ✓ **typické pokrmy:** pečené jehně nebo krocan, grilovaný úhoř

Francie

- ✓ dárky rozdává Pere Noël do připravených bot u krbu během večeře, někdy se dárky přivazují na vánoční stromek
- ✓ **typické pokrmy:** pečený krocan s kaštanovou nádivkou nebo lanýžovou pastou, reveillon (pokrm z ústřic, klobásek, vína a pečené šunky), husí játra, vánoční poleno (dezert ve tvaru polínka polévaný čokoládou)

Španělsko

- ✓ 24. prosince slavnostní večeře, o půlnoci návštěva mše v kostele a pokračuje se hodováním
- ✓ dárky přinášejí Tři králové až 6. ledna, ukládají je do bot se slámou a mrkví pro koně králů
- ✓ **typické pokrmy:** ovčí a kozí speciality, máslové placky, citrónový dort s kandovaným ovocem nebo pečivo s piniovými jadérky

Anglie

- ✓ 24. prosince večer přijíždí Santa Claus na saních tažených soby, do domu se dostává komínem, dárky nechává v připravených červených ponožkách
- ✓ slavnostní večeře až 25. prosince
- ✓ **typické pokrmy:** pečený krocan s ořechovou nádivkou, ovocný puding (s ukrytými drobnými dárky pro štěstí)

Ukrajina

- ✓ didukh – jeden ze symbolů Vánoc – svazek obilí se čtyřma nohama a mnoha malými svazky, symbolizuje prosperitu do nového roku
- ✓ Štědrý (Svatý) večer 6. ledna, tradičně dětem zanechávají dárky rodiče
- ✓ **typické pokrmy:** kutia (sladká varianta českého kuby), zelňačka, hrách, ryba, zelné závitky, lívance, salát, pirožky a houby – každý by měl ochutnat dvanáct jídel

Finsko

- ✓ podvečerní rodinné bohoslužby, návštěvy hřbitova a zapálení svíčky zemřelým příbuzným, společná návštěva sauny
- ✓ **typické pokrmy:** ryba na obložené míse, slanečky, domácí sýr či houbový salát

Norsko

- ✓ v noci před Štědrým dnem děti dávají Ježíškovi za okno misku s ovesnou kaší, aby se posilnil na své daleké cestě po noční obloze.
- ✓ **typické pokrmy:** vepřové nebo skopové žebírko, na severu treska na různé způsoby, rýžová kaše s ovocným přelivem a šlehačkou

Text: (red); **foto:** Dreamstime, 123.rf

V době, kdy jsme ještě stávali fronty na banány a vánoční dárky se doslova sháněly, zvykli jsme si všeobecný nedostatek kompenzovat pestrobarevnou vánoční výzdobou. Tak, jak se mění doba, mění se i trendy: už řadu let se Vánoce nesou tón v tónu a spíše než na barvách záleží na tvarech. Letošní trend? Zemité, přírodní barvy, od hnědé přes béžovou až po krémovou a bílou, jen decentně doplněné okrovou a hnědočervenou. Přesně takové barvy vlastně najdeme i ve ztichlé, zimní přírodě, když napadne sníh.

Tichá krása DIVOKÉ PŘÍRODY

Text: (red); **foto:** Kaemingk

Z této kolekce najdete ve všech našich zahradnických centrech tyto tři produkty:

Dvojice skleněných třpytivých ozdob v barvě káva latte a marsalla. Kovové úchytky v bronzové barvě jsou zavěšeny na tmavě hnědých kožených šňůrkách.

Hladké skleněné svícny s patinovaným povrchem, matné, průsvitné, s drátěnými madly a přízdobou.

Svícny se strukturovaným povrchem šišky ve třech barvách – zlatá, skořicová, čokoládová – přizdobené jutovou mašlí a dřevěnou hvězdou.

Pestrá VÁNOČNÍ HVĚZDA

Poinsécie či chcete-li vánoční hvězda je zajímavá rostlina: její skutečné květy prakticky nevnímáme, zato horní patra listenů (braktejí) naši pozornost přitahují přímo magicky. Její popularita prakticky neklesá – ať už trendy zavelí jakýkoliv styl Vánoc, poinsécii má doma téměř každý. A přesto se šlechtitelé snaží, aby každý rok zaujali něčím novým. Přesněji řečeno, jinou barvou, odstínem nebo kombinací. A tak si můžete z našich zahradnických center odnést nejen tu nejtradičnější z tradičních, červenou, ale také růžovou, krémovou, bílou nebo třeba panašovanou či kropenatou.

Nestavte vánoční hvězdy do blízkosti ovoce nebo zeleniny, jejich listy pak rychle vadnou.

5 dobrých tipů pro správnou péči

- ✓ Před nákupem si rostlinu prohlédněte – musí mít husté olistění a žlutozelená poupata kvítků uprostřed růžice barevných listenů.
- ✓ Poinséciím neprospívá chlad. V obchodě si nechte rostlinu důkladně zabalit a co nejrychleji ji přeneste domů do tepla.
- ✓ Rostlině najděte světlé a teplé stanoviště bez přímého slunečního svitu při teplotách mezi 15 a 20 °C.
- ✓ Zalévejte odstátou vodou pokojové teploty a jen tolik, aby voda nestála v květináči nebo v misce. Přebytečnou vodu ihned slijte, jinak mohou listy uvadat a začít opadávat.
- ✓ Poinsécie lze využít i jako řezané květiny, po řezu je ale třeba okamžitě zastavit únik mízy ponořením na pár sekund do vody ohřáté na 60 °C.

Náš TIP

Aby vánoční hvězda skutečně vynikla, vyberte si k ní také vhodný keramický obal. Doporučujeme v tomto případě neexperimentovat a zvolit barvu, která bude ladit s barvou jejích listenů.

Text: (red); **foto:** Stars for Europe, Dreamstime

Hvědníky *(Hippeastrum)* jsou samy o sobě výrazným prvkem, různě velké červené baňky jim vytvářejí pouze aristokratické pozadí

Venkovská kompozice s příchutí exotiky – s červenými svícemi tvoří červené listeny poinsécie harmonické sousedství. Takto vynikne i sbírka nadšeného pěstitele kaktusů

Slavnostní tabule S ČERVENOU TEČKOU

Ať už nám trendy volí cokoliv, barvou tradičních Vánoc vždy byla a bude červená. Nemusí vždy dominovat, stačí, když vytvoří nenápadný detail, který ale nakonec stejně upoutá pozornost. Jeho krása se může projevit v celku i drobnosti – záleží na tom, co se nám líbí, a jak zvolená nebo vyrobená dekorace zapadne do výzdoby interiéru.

Text: (red); **foto:** Gap Photos, Dreamstime

Stará vykrajovátka na vánoční cukroví jsou základem drobných svícnů – čím více jich bude, tím pestřejší bude stůl. Každý svícen přitom může být jiný

Příklad dekorace do stylových plechových kalíšků – centrem je červená ozdoba, koření, šišky a větvičky břečťanu mají doprovodnou funkci

Jitka Krausová
Zahradnictví Dvořák a syn, Teplice

Odborník radí

Zkuste letos pro ozdobení vánoční tabule použít vhodné pokojové rostliny, vkusné doplňky, zapojte vlastní kreativitu a radujte se z dokonalého výsledku....

Zimní křišťál

Zimní ledový potůček či zasněžená krajina. Noční modrý mat a bílé čiré sklo. Stejný dekor, ale vždy jiný posyp. Čiré květy s bílým a modrým posypem propojují obě barvy, šišky a ptáčci pak přinášejí klid a mír.

PRAVÉ české SKLENĚNÉ

Když v roce 1933 zakládal Václav Berger sklářský podnik vyrábějící především ozdoby pro vánoční dekorování, netušil, jakými těžkostmi si jeho firma bude muset projít. V roce 1948 byl podnik znárodněn, Václav Berger v něm musel pracovat jako skladník, nelehké je i podnikání v současné konkurenci levných plastových výrobků z Číny. Dnes se výrobou zabývá již pátá generace – Martin a Romana Juklovi. S jejich kulatými baňkami, figurkami a dalšími tvary zhotovovanými sto let starou technikou vyfukováním ústy a následným ručním dekorováním se můžete setkat i v našich zahradnických centrech. Jaké kolekce pro vás máme připraveny na letošní Vánoce?

Figurky a další tvary

„Dobrá pověst českého skla doma i ve světě je pro nás velkou výhodou z hlediska konkurenceschopnosti a prosperity. Zároveň však i velkým závazkem pracovat na jejím rozvoji a věhlasu. Rozvíjíme a podporujeme lidovou řemeslnou tvorbu, která dává lidem pocit sounáležitosti, pocit domova a jistoty."

Martina a Romana Juklovi, pátá generace rodiny Bergerových

Země vína

Kolekce inspirovaná letními dny. Zemité teplé odstíny hnědé, s dekory lesklých květů a krystalovým kamenem uprostřed. Vínová barva oživuje kolekci a je použita i na figurkách malin a folklórních ptáčků. Řadu zjemňuje čiré sklo květů, jejichž středy jsou dekorovány posypy.

Zelená cesta

Zelené a hnědé tóny namíchané v podtextu lesklého hutného porcelánu. Jsou jemné a uklidňující, navozující k zastavení se a zamyšlení. Jako doplňující tvary jsou součástí kolekce květy z čirého skla, ptáčci a bonbónky.

Text a foto: Romana Juklová

Vůně slavnostních okamžiků

Trend letošních Vánoc potěší všechny, co mají rádi třpytivost a mihotavost svátečních okamžiků. Plamínek svíčky k Vánocům neodmyslitelně patří a letos ho doprovodí mandlová vůně makronek, noblesní sladké pižmo, vůně borovice a červeného ovoce a nezaměnitelná vůně anýzu z nové slavnostní kolekce Holiday Party.

FESTIVE COCKTAIL
(Sváteční koktejl)
Slavnostní koktejl z ovoce a horských brusinek se špetkou vůně čerstvé borovice. Tradiční, neznatelně štiplavá vánoční vůně.

ALL IS BRIGHT
(Všechno jen září)
Slavnostní vůně citrusů a hřejivého pižma. Lehká a zářivá vůně s elegantním závěrem. Vrchol: grapefruit a pomeranč, srdce: červený rybíz, základ sladké pižmo.

STAR ANISE & ORANGE
(Anýz a pomeranč)
Plátek šťavnatého pomeranče, ozvláštněný vůní anýzových hvězdiček. Originální svěže nasládlá vůně s nezaměnitelným aromatem anýzu.

MACARON TREATS
(Makronky)
Klasické makronky, jako právě dovezené z pařížské cukrárny. Slaďoučké a lehké jako pírko, s tóny vanilky, mandlí a samozřejmě cukru.

Stále voňavý domov

Značka Yankee Candle je sice známá především jako výrobce vonných svíček, ve svém sortimentu má však i další provedení svých vůní - vonná stébla a vůně do zásuvky. Jejich výhodou je, že nepotřebují plamínek, jsou tedy bezpečné hlavně v domácnostech s dětmi, a také poskytují stálou svěží vůni po několik týdnů.

Vůně do zásuvky Black Coconut. Západ slunce v ráji ...
Sytý sladký kokos, cedr a ostrovní květy slibují večery, plné luxusního klidu. Balení obsahuje základní jednotku, která se vsune do zásuvky a jednu náplň pro až 40 dní svěží vůně. Intenzitu lze regulovat.

Náhradní náplň vůně do zásuvky Vanilla Lime (Vanilka s limetou)
Hebká a osvěžující vůně… krémová bohatost vanilky se sladkou cukrovou třtinou a kapkou limetkové šťávy. Každé balení obsahuje dvě náhradní náplně, každá vydrží vonět až 40 dní.

Vonná stébla Décor Cinnamon Stick (Skořicová tyčinka) 170 ml.
Vonné tajemství dovezených svazečků skořice s hřebíčkem. Vonná stébla Décor jsou reprezentativním dárkem pro vás nebo vaše přátele. Voní několik týdnů. Luxusní balení znázorňuje typ vůně pro lepší orientaci při koupi.

Vonná stébla Classic Lemon Lavender (Citrón a levandule)
Čistá a přívětivá vůně … pudrově svěží směs šťavnatého citrónu a sladkých levandulových květů. Vonná stébla s obsahem 240 ml vydrží po mnoho týdnů vonět ve vašem domově či kanceláři. Intenzitu vůně můžete regulovat počtem vložených stébel, která jsou z přírodního materiálu.

Jedním z nejdůležitějších symbolů našich Vánoc je bezesporu nazdobený vánoční stromek. Jaký si letos vyberete vy? Umělý, živý, řezaný, vysazený v kontejneru, smrček, jedličku, borovici…? Možností je celá řada. Pokusíme se odpovědět na otázky, s nimiž se v našich zahradnických centrech setkáváme v této době nejčastěji.

Jak to s těmi STROMKY *vlastně je?*

Zástupci našeho Sdružení kontrolují kvalitu vánočních stromků přímo na dánských plantážích.

Použitím živých či umělých variant stromků lze docílit krásné atmosféry. Je naštěstí pryč období umělých stromků, jejichž imitace jehličí připomínala spíše kartáče na mytí sklenic. Dnešní umělé stromky dokáží být opravdu velmi pěkné a často k nerozeznání od pravých. Dokonce se dnes již prodávají i vůně, které provoní místnost téměř jako stromek živý. Je ale pravdou, že ve většině vlastností stromku umělého stále zbývá to „téměř jako živý…“

Chráníme přírodu, když používáme stromek umělý a tím nepodporujeme kácení?
Tak tomu rozhodně není. Dnešní živé stromky jsou pěstované výhradně na speciálních plantážích. Tím, že si stromek koupíme, tedy naopak podporujeme odvětví, které má velmi blízko k přírodě a pomáhá tvořit krajinu. Navíc plochy plantáží jsou často na zemědělských půdách v horských oblastech, kde by bylo obtížné pěstovat jiné plodiny a vlastně poskytují lidem v těchto oblastech práci.

Co je to za strom ta dánská jedle?
Pojem dánská jedle u nás velmi zlidověl. Ve skutečnosti se jedná o strom s názvem jedle kavkazská. To že ji lidé často pojmenovávají jako dánská plyne z toho, že právě v této zemi se nejčastěji pěstuje a odtud je k nám dovážena. Naše Sdružení začalo dovážet tyto stromy právě z Dánska již před dvaceti lety. V té době jsme zjistili, že existuje spousta firem, které pěstují stromy v různých kvalitativních úrovních. Již tehdy jsme se rozhodli, že budeme pro naše zákazníky hledat ty nejlepší z nejlepších a celou tu dobu přivážíme každoročně tisíce těch nejkrásnějších stromů. V posledních letech bohužel tuto naši filosofii převzaly i jiné firmy, ale často jen napůl. Tím myslím, že se do Čech začaly dovážet stromy velmi ubohé kvality, ale někteří obchodníci k nim přidali příběh o nejkvalitnějších stromech osobně vybíraných atd. Tato skutečnost naše dlouholeté úsilí trochu hatí, my ale věříme, že naši zákazníci, kteří chtějí opravdovou kvalitu, sami tuto kvalitu poznají.

Je nutné stromy dovážet z ciziny, to je u nás neumíme vypěstovat?
Velmi nás těší, že úroveň českých pěstitelů velmi stoupá. Dnes již můžeme najít i opravdu krásné stromky na našich plantážích. Je to spojeno s tím, že jsou u nás pěstitelé, kteří investovali do moderních technologií pěstování a sami si otestovali odrůdy stromů nejvhodnější pro naše klima. Mají to kvůli klimatickým podmínkám trochu těžší než dánští kolegové, ale spousta z nich se s tím handicapem úspěšně vyrovnala. V našich centrech najdete krásné borovice černé a smrky pichlavé, které budou všechny od velmi šikovných českých pěstitelů.

Náš TIP

Pro bezpečné postavení vánočního stromku doporučujeme kvalitní stojánky Elho. Jsou určeny pro stromky do výšky až tři metry s průměrem kmene až 13 cm. Výhodou je velký zásobník na vodu, který je důležitý pro delší trvanlivost stromku.

Text: Ing. Stanislav Dvořák, Zahradnictví Dvořák a syn, Teplice; **foto** Dreamstime a archiv

VÁNOCE BUDOU LETOS ZÁŘIT

Vánoční osvětlení neodmyslitelně patří k dotvoření vánoční nálady. Světlo v nás probouzí dobré emoce, pocit klidu, štěstí, smíření. Dnes je naprosto běžné, že si vánočním osvětlením zdobíme venkovní prostory již v průběhu adventu. Máme pro vás několik rad, jak při výběru osvětlení neudělat chybu.

Venkovní, nebo vnitřní?

Použití elektrického osvětlení ve venkovních podmínkách podléhá přísnějším bezpečnostním normám. Výrobky určené pro použití v exteriéru můžeme použít i ve vnitřních prostorech, opačně to ale nefunguje! Vybíráte-li proto osvětlení venkovní, dbejte, aby neslo označení OUTDOOR nebo IP44 (stupeň ochrany i proti vodě). Výrobky pro vnitřní použití používají označení INDOOR nebo IP20 (nulová ochrana proti vniknutí vody).

Klasické žárovky, nebo LEDky?

Protože klasická žárovka má velkou spotřebu a nízkou životnost, dávají spotřebitelé častěji přednost LED technologiím. Kromě „studeného“ (jasně bílý/coold white) tónu světla si dnes už můžete vybrat i „teplý“ (žlutý/warm white) tón a další barvy (červená, modrá). Osvětlení s LED diodami jsou oproti výrobkům s klasickými žárovkami o něco dražší, ovšem jejich přednosti vyšší náklady vyrovnají: LED dioda neuvolňuje teplo a ve srovnání se žárovkou má asi desetinovou spotřebu a až sedminásobně delší životnost.

Na elektřinu, nebo na baterie?

Napájení pomocí elektrické sítě 220V je realizováno transformátorem, někdy navíc s řídicí jednotkou světelných efektů (blikání, stmívání, střídání barev atd.). Toto řešení vyžaduje dosažitelnost elektrické zásuvky, případně použití prodlužovacích kabelů k osvětlovanému objektu. Proto se stále častěji používají osvětlení napájená z baterií. Tato řešení mají díky použití LED diod a při použití kvalitních (alkalických) baterií překvapivě dlouhou dobu použitelnosti. Řídicí jednotka kromě světelných efektů zajistí v předem požadovaný čas rozsvícení a v nastavený čas (většinou po šesti hodinách) i jeho zhasnutí.

Hotové, nebo variabilní?

Vánoční osvětlení lze získat buď jako „hotové“ světelné dekorace, nebo jako variabilní stavebnice. Různě svítící geometrické útvary (hvězdy, kužele atd.), domečky, svícny, napodobeniny větví nebo celých stromů doplňují řetězy různých délek, sítě, krápníková pole, sněhové vločky nebo koule, světelné drátky/nitě atd.
Pro toho, kdo chce svoje vánoční osvětlení rozvíjet nebo každou sezónu měnit, je k dispozici stavebnicový systém LED osvětlení. Základem je transformátorový zdroj o kapacitě až 5000 LED diod, k němuž se vzájemně připojují stavebnicové LED moduly světelných prvků (řetězů, rampouchů, sítí atd). Můžete začít se základní sadou a systém poté podle potřeby a finančních možností rozvíjet. Tak může být vánoční světelná výzdoba vašeho obydlí každý rok jiná.

Na řešení problému s osvětlením nejste sami

Výběr správného druhu většinou připomíná bloudění v hustém lese. Aby tomu tak nebylo, jsou pro vás v našich zahradnických centrech připraveni vyškolení specialisté, kteří vám ochotně pomohou s výběrem toho nejlepšího řešení.

Text: Václav Roudný, AZ GARDEN Pardubice; **foto:** GAP Photos, Dreamstime

Britská tradice:
Pečená krůta s kaštanovou nádivkou

- ✓ středně velká krůta
- ✓ 2 bílé cibule
- ✓ 2 červené cibule
- ✓ 4 plátky dýně
- ✓ 1 pastiňák
- ✓ 1 mrkev
- ✓ 1 jablko
- ✓ 1 citrón
- ✓ 70 g másla
- ✓ sůl, pepř

Krůtu očistíme, omyjeme, osušíme a hrubou solí celou nasolíme zvenku i uvnitř. Zeleninu nakrájíme na větší kusy, dáme na hlubší plech a navrch posadíme krůtu, do níž jsme vložili rozkrojený citrón a neoloupané celé jablko. Přidáme čerstvý tymián, podlijeme trochou vody a dáme do trouby ohřáté na 200 °C zprudka na 40 minut opéct.
Poté na vrch krůty a k nohám dáme plátky másla, ještě podlijeme horkou vodou, zabalíme do alobalu, aby byl pevně přichycen k plechu, ale tak, aby se nedotýkal vršku krůty. Pečeme při teplotě 180–200 °C podle velikosti krůty další čtyři hodiny. Po půlhodinách pravidelně kontrolujeme a podléváme, ale vždy zase zabalíme pevně do alobalu. Upečená krůta musí být měkká, nesmí z ní již vytékat žádná čirá tekutina a na povrchu musí být do zlatova.
Po upečení krůtu přeneseme na tác, opět přikryjeme alobalem a dvěma utěrkami a necháme v teple ještě 30–40 minut odpočívat.

Omáčka:
Opečenou zeleninu na plechu povaříme, až se voda vypaří, a zaprášíme hladkou moukou. Mouku opečeme spolu se zeleninou a pak odškrabujeme z plechu zapečené zbytky šťávy z krůty a zeleniny. Zalijeme horkou vodou (a šťávou z mrkve), krátce povaříme a v cedníku propasírujeme do hladka.

Kaštanová nádivka:
- ✓ 150 g jedlých kaštanů (upečených a vyloupaných nebo hotových v konzervě nebo fólii)
- ✓ 1 menší cibule šalotka
- ✓ 200 g mletého vepřového masa
- ✓ 1 vejce
- ✓ sůl, pepř
- ✓ trochu strouhanky
- ✓ nasekaná čerstvá šalvěj a tymián podle chuti

Kaštany propícháme nožem a dáme na plech asi na 10 minut zprudka opéct, oloupeme je a nasekáme. Na másle zpěníme najemno nakrájenou cibuli, přidáme kaštany a lehce opražíme. Přendáme do mísy a necháme zchladnout. Přidáme mleté maso, vejce, koření a bylinky a trochu strouhanky. Vytvarujeme kuličky a dáme do vymazané formy zapéct asi na 30 minut.

Zdroj: tastejourney.com; **foto:** Dreamstime, 123.rf

Vánoční akce v našich zahradnických centrech

CHLÁDEK – ZAHRADNICKÉ CENTRUM
Praha 6

19. – 20. 11. Adventní dílna
- ✓ vytvořte si za pomoci našich aranžérek svůj vlastní adventní věnec nebo svícen

26. – 27. 11. Malování vánočních ozdob na přání
- ✓ malířky vánočních ozdob vám na vaše přání popíší nebo pomalují vánoční skleněné ozdoby

5. 12. Mikulášská dílna
- ✓ děti si za pomoci Mikuláše, čertů a andělů vytvoří svoji vlastní vánoční dekoraci

19. – 23. 12. Prodej třeboňských kaprů
- ✓ veselá parta jihočeských rybářů vám nabídne třeboňského kapra s rodokmenem

ZAHRADNICKÉ CENTRUM BRABEC s.r.o.
Modřice u brna

19. – 20.11 Adventní tvoření
- ✓ workshop – výroba adventních věnců pod vedením našich zkušených floristek (9–17 hod)
- ✓ workshop junior – tvořivá dílnička pro děti s vánoční tematikou (9–17 hod)
- ✓ ukázky adventní vazby z rukou Mistra České republiky Jaromíra Kokeše

FLORA GARDEN s. r. o.
Bakov nad Jizerou

26 – 27. 11. Vánoce ve Floře
- ✓ ruční výroba a zdobení vánočních ozdob (firma Han s.r.o.)
- ✓ vánoční dílna pro děti i dospělé
- ✓ ochutnávka bylinných likérů
- ✓ vánoční diskotéka pro děti i dospělé

ZAHRADNICTVÍ LÍBEZNICE s.r.o.
Líbeznice

19. – 20. 11. Adventní aranžování
- ✓ spousta vánoční inspirace
- ✓ výroba vánoční dekorace našimi aranžérkami
- ✓ mnoho zábavy pro děti i dospělé

10. – 11. 12. Vánoce pro děti
- ✓ spousta zábavy pro celou rodinu

AZ GARDEN s.r.o.
Pardubice

19. – 20. 11. Voňavé Vánoce v Černé
- ✓ prodejní vánoční výstava
- ✓ workshop pro ženy
- ✓ dílnička pro děti
- ✓ fotokoutek (10–16 hod)
- ✓ voňavé překvapení

ZAHRADNICTVÍ DVOŘÁK A SYN
Teplice

Vánoční víkendy

Každý víkend od 19. 11. až do Vánoc
- ✓ živá hudba pro sváteční pohodu (pá, so a ne 14–18 hod)
- ✓ voňavé dobroty v Café Dvořák a syn
- ✓ floristická show Jarmily Pejlpalové + adventní dílna (19. – 20. 11.)
- ✓ malování a foukání ozdob (Ozdoba CZ s.r.o., 3. – 4. 12.)
- ✓ dílnička pro děti – malování perníčků, zdobení kouliček (10. – 11. 12.)

FERENČÍK ZAHRADNICKÉ CENTRUM
České Budějovice

19. – 20. 11. Advent klepe na dveře
- ✓ fantastické adventní věnce
- ✓ výroba přímo před Vašima očima
- ✓ ochutnávka nejlepší čokolády na světě – chocoMe

10. – 11. 12. Přinášíme Vánoce k Vám domů
- ✓ květinová fantazie na Váš stůl
- ✓ výroba přímo před Vašima očima

ZAHRADA LISÝ s.r.o.
Králův Dvůr

18. – 20. 11. Vítání adventu a perníčková party
- ✓ zdobení perníčků

26. – 27. 11. Tvořivá vánoční dílna
- ✓ adventní vánoční dílna

9. – 10. 12. Stříbrná neděle
- ✓ vánoční zvyky
- ✓ malování vánočních ozdob

ZAHRADNICTVÍ U KOPŘIVŮ s.r.o.
Šebrov

19. – 20. 11. Kouzelné Vánoce v Šebrově
- ✓ pestrý výběr vánočních dekorací, ozdob a českých baněk
- ✓ vánoční dobroty k zakousnutí
- ✓ živá hudba
- ✓ kouzelná tvořivá dílnička pro děti s vánoční tematikou

Text: (red); **foto:** Dreamstime

Fíkus (*Ficus microcarpa* 'Ginseng')

Náš TIP

Začátečníkům doporučujeme některý z fíkusů – jsou nejméně náročné na světlo a tolerují i občasný výpadek v zalévání.

Klesající teploty nás stále častěji zahánějí do domů a bytů a naši pozornost zase po jarních a letních měsících přitahují pokojové rostliny. Že máte malý byt a na rostliny v něm není místo? To je lichá výmluva! I ten nejmenší prostor, i třeba jediné okno v bytě může zdobit pokojová rostlina, stačí si jen vybrat tu pravou. Co zkusit třeba bonsaj?

Miniaturní rostliny pěstované v miskách asi není třeba nijak zvlášť představovat, známe je všichni. Většinou se pro tvarování používají dřeviny rostoucí běžně v našich klimatických podmínkách, ať už jehličnaté, nebo listnaté. Za pokojové bonsaje se považují rostliny ze subtropických a tropických klimatických oblastí, které celoročně pěstujeme v bytě, nebo je v létě můžeme letnit. Ještě před tím, než rostliny přeneseme na venkovní stanoviště, můžeme provést odlistění: na přelomu května a června ostříháme všechny listy, ponecháme jen řapíky, a rostlinu přeneseme na plné slunce. Rostlina brzy obroste a nové listy budou menší. Bonsai pak můžeme ponechat na venkovním stanovišti až do konce léta, kdy ji znovu přeneseme na její místo do bytu.

Velký svět MALÝCH ROSTLIN

Co můžete potřebovat:

AGRO substrát pro bonsaje má propustnou a vzdušnou strukturu, která je velmi důležitá pro zdravý vývoj kořenového systému. Jílová složka upraví hospodaření s vodou. Substrát je vhodný jak pro pokojové kvetoucí i nekvetoucí bonsaje, tak pro venkovní bonsaje listnaté i jehličnaté.

Pro přihnojování bonsají je určeno speciální AGRO Kapalné hnojivo pro bonsaje se sníženým obsahem dusíku. Hnojivou zálivku stačí aplikovat jednou za dva týdny po celé vegetační období (od dubna do září).

Keramické misky pro pěstování miniaturních stromků v interiéru nabízíme v řadě tvarových i barevných variant.

Zdroj: svetbonsaji.cz; foto: GAP Photos a archiv

Myrta *(Myrtus communis)*

Azalka *(Rhododendron japonicum* ´Satsuki´*)*

Výběr z naší nabídky bonsají:

Fíkus *(Ficus retusa) Ficus retusa*

Čínský jilm *(Ulmus parvifolia)*

Jak pěstovat pokojové bonsaje

Světlo

✓ Pokojové bonsaje umístíme blízko okna, mimo přímý sluneční svít a průvan. V zimě snesou méně světla, pozor ale na studený vzduch při větrání!

Vláha

✓ Bonsaje vyžadují častější zálivku než běžné pokojovky, ideální je trvale vlhký, ale nepřemokřený substrát. Povrch půdy doporučujeme nejprve postříkat rozprašovačem a teprve pak zalít, aby se voda dobře vsákla. Bonsaje s malými listy potřebují více světla a častější zálivku, rostliny se silnějšími listy vydrží bez zálivky déle.

Vlhkost

✓ Nejčastější příčinou úhynu bonsají přes zimu je suchý vzduch v bytech s ústředním topením. Často proto rosíme, případně můžeme na okno umístit odpařovací misku.

Výživa

✓ Rostliny mají jen omezené množství substrátu, živiny je proto třeba častěji doplňovat. Ideální jsou hnojiva určená speciálně pro bonsaje, která obsahují prvky stimulující dynamický buněčný růst rostlin, ale omezující jejich bujný růst do výšky.

Tvarování

✓ Pokojové bonsaje se mohou řezat, stříhat, zaštipovat, drátovat a někdy i přesazovat v libovolnou roční dobu, nejlépe však v březnu nebo dubnu.

Lukáš Chladil, Zahradnické centrum Brabec s.r.o., Modřice

Odborník radí

Všechny typy bonsají potřebují substrát, který zajišťuje dobré provzdušnění kořenového systému a zároveň vyrovnané hospodaření s vodou. Toho docílíme správným poměrem rašeliny, písku, drceného keramzitu a jílových částic.

Zimní UKOLÉBAVKA

S příchodem prvních přízemních mrazíků je nejvyšší čas připravit zahradu na zimu. Co všechno je třeba udělat, aby trvalky a okrasné keře přečkaly nevlídné počasí a na jaře se opět probudily do krásy? Poradíme vám, jak ukolébat zahradu do zimního spánku, který pro ni nebude stresovým obdobím, ale skutečným odpočinkem.

V minulém vydání Zpravodaje jsme popsali podzimní péči o trávník, nyní bude naše pozornost patřit ostatním rostlinám.

V záhonech trvalek prohlédneme rostliny, které už odkvetly, a seřízneme květní stvoly až u země. Kopretiny, pivoňky a levandule jsme možná už takto ošetřili ihned po odkvětu, nyní je čas také na ostatní, později kvetoucí rostliny – chryzantémy, hvězdnice, třapatky a další. Také bylinky seřízneme a ostříhané části nasušíme nebo zamrazíme. Rostliny zbavené suchých a odkvetlých částí po stranách přikryjte chvojím nebo zamulčujte. Mulčování je celoroční estetickou záležitostí, ale díky zadržování vlhkosti je kůra vhodná i pro podzimní přípravy. Ještě lepší variantou je speciální AGRO Zimní ochrana pro okrasné dřeviny. Skládá se z dřevních vláken, rašeliny a kompostu. Hlavním benefitem tohoto produktu je jemnější struktura pro snazší manipulaci a živiny obsažené v kompostu. Když zimní ochranu na jaře rozhrnete, zároveň tak zajistíte první přísun živin pro rychlejší probuzení.

Při zazimování růží je třeba ochránit spící pupeny, ze kterých růže budou na jaře rašit. Záhonové růže nakryjte Rosteto mulčovací rohoží, která zabrání promrzání půdy. Můžete použít také AGRO Mulč pro růže, který lze na jaře rozhrnout a dosypat čerstvou vrstvou. Mulč pro růže má tmavší barvu než klasická mulčovací kůra a je proto hezčí alternativou pro kvetoucí okrasné keře. Navíc snižuje potřebu zálivky a zabraňuje prorůstání plevelů.

Pnoucí růže obalte před zimou Rosteto béžovým neotexem. Skvěle je ochrání před namrznutím a přívaly sněhu. Díky propustnosti světla urychlí rašení v předjaří a nastartování nové sezony.

Máte na zahradě stromkové růže nebo jiné rostliny v nádobách? Vytvořte z nich na zimu zimní skřítky. Použijte k zazimování barevné jutové tkaniny a nechte vyniknout svojí kreativitu. Kořeny a pupeny ochráníte proti mrazu a vaše zahrada bude navíc veselá i v zimě.

Text: ZC Jindřichův Hradec a Agro CS; **foto:** ZC Jindřichův Hradec a Agro ČS a GAP Photos

Brzy opadá poslední listí ze stromů a do zahrady přijde zima a mráz. Ptáčkům, kteří nám celé léto dělali společnost, ubyde potrava – nic nekvete, hmyz se schoval před zimou. Nezapomeň na užitečné pomocníky, kteří od jara do podzimu sbírali škodlivý hmyz, a připrav jim něco k snědku. Ptáčci si pochutnají na slunečnicových semínkách, prosu, řepce, ovsu a dalších semínkách, které jim můžeš nasypat do krmítka za okno. Tuk obsažený v semenech navíc ptáčky hřeje.

Vyrob si krmítko

Doslova hostinou bude pro ptáčky krmítko vyrobené z keramického květináčku naplněného směsí semen a tuku. Stačí rozpustit nebo jen rozmačkat nesolené škvařené sádlo, přimíchat do něj nejrůznější semena a směsí naplnit malý květináček, kterým jsi protáhl provázek. Když je květináček plný (směs musí být pořádně utlačená), stačí oba konce provázku svázat a krmítko pověsit třeba na strom. Teď už nezbývá než čekat, kdo přiletí jako první…

Pozoruj ptáčky na krmítku. Poznáš, který druh má raději spíše semínka, a který si pochutná třeba na jablku?

Text: (red); **foto:** Dreamstime a ZC s.r.o.

Nevíte si rady?

Pomůžeme vám tady!

řízkování

Letos jsem si v zahradním centru koupila sazenice muškátů a byly tak nádherné, že se je pokouším zazimovat a chtěla bych si je nařízkovat. Poradíte mi, jak správně postupovat?

Těší nás, že jste byla s letošním výběrem pelargonií spokojena. Také na příští rok pro vás připravujeme některé nové odrůdy a kvalitní sazenice. Řízkování pelargonií je složitější. Z rostliny je třeba odlomit nebo odříznout silný řízek a po zaschnutí rány jej namočit do stimulátoru AS-1, který podpoří růst kořenů. Substrát na řízkování, do kterého pak řízek vysadíme, nesmí obsahovat zárodky houbových chorob. V průběhu tvorby kořenů udržujeme substrát mírně vlhký. Jakmile vidíme, že se řízek ujmul, doplníme zálivku o Stimulátor růstu Rosteto, který urychlí tvorbu kořenů a podpoří vitalitu mladé rostlinky.

škůdci

Na listech citroníku jsem objevila malé drobné pukličky. Nevím, jestli to s tím souvisí, ale zároveň začal stromek hodně shazovat listy. Jak ho mám ošetřit?

Opadávání listů u některých pokojových rostlin v zimě je běžné. Se zkracujícím se dnem rostliny trpí nedostatkem světla a reagují na to shazováním listí. Na jaře ale většinou zase vyraší nové. Problém může být vážnější, pokud jste na rostlině, jak píšete, nalezla drobné pukličky. Bude se jednat nesjpíše o červce, který má na sobě silnou voskovou vrstvičku, která ho chrání před vnějším prostředím a on si v klidu saje šťávu z vašeho citroníku. V tom případě doporučujeme okamžitě zasáhnout, než se jeho populace rozšíří. Aplikujte k citroníku insekticidní tyčinky Provado Care nebo Substral Careo. Kromě hnojiva, které omezí opadávání listů, obsahují také insekticid, který rostlina společně s hnojivem nasaje a účinná látka pukličky zahubí. Tyčinky ochrání rostlinu dlouhodobě po dobu až tří týdnů. Jedinou nevýhodou je, že plody není vhodné po aplikaci konzumovat. Na druhou stranu pokud citroník nevyléčíte, určitě ho puklice zničí.

ošetření

Mohu se nějak zbavit lišejníku na kmenech stromů?

Začátek zimy je pro tuto činnost jedním z nejlepších období. Lišejníky žijí na kůře stromů, a pokud je výsadba příliš hustá, nemůže ke kmenům a větvím slunce, lišejníku se na stromě daří. Základním ošetřením je odstranění lišejníku mechanickou cestou – pomocí drátěného kartáče. Ještě předtím doporučujeme provést postřik Zelenou skalicí v pětiprocentní koncentraci, nebo použít postřik přípravkem Kumulus. Po mechanickém odstranění lišejníku je vhodné kůru stromu natřít Nátěrem na kmeny, který kůru desinfikuje a zároveň ji ochrání před zimním intenzivním sluníčkem – kůra pak na stromě nepopraská. Pokud v průběhu roku ošetřujete jádroviny například proti strupovitosti, i tímto ošetřením rozvoj lišejníků omezujete.

Text: David Brom; foto: archiv výrobců

škůdci

Řadu let bojujeme na zahradě s nějakou „myší“, která ohryzává stromky a podrývá záhony. Dá se tento boj vůbec vyhrát?

Nejspíše se bude jednat o hryzce vodního. Tento poměrně velký hlodavec dělá na zahradě drobné „krtinky“, mělké a široké tunely a sežere, na co přijde. V zimě se často pouští do sladkých kořenů stromů a dokáže je ohlodat tak, že strom nakonec zahyne. Boj s ním je hodně problematický, protože příliš často nevylézá na povrch a je velmi ostražitý. Zima je ideální na redukci jeho populace. V zimě poměrně snadno naleznete aktivní noru, je vyšlapaná a je vidět, že z ní obyvatel vylézá. Do těchto aktivních nor se pravidelně sype přípravek Norat ATG, který odolává vlhkosti a hryzec ho ochotně přijímá, protože v zimě má menší množství potravy. Granulí se ale nedotýkejte rukou, protože hryzec lidský pach na nástraze cítí a neměl by k ní důvěru. Pak je třeba každý týden noru překontrolovat, a pokud granule mizí, doplňovat je až do doby, kdy nástraha zůstane netknutá.

ochrana

Letos na jaře jsme vysadili nový živý plot z thují. Máme ho nějak připravit na zimu?

Pokud jste v podzimním čase přihnojili podzimním hnojivem na okrasné dřeviny, budou stromky připraveny na úspěšné přečkání zimy. Protože thuje mají poměrně mělký kořenový systém, hrozí jeho promrznutí a s tím spojený nedostatek vláhy. Před zimou proto doporučujeme nakrýt povrch půdy třeba mulčovací kůrou a v průběhu zimy občas zalít, aby netrpěly nedostatkem vláhy. Až vám stromky povyrostou, nezapomeňte korunku ovázat provázkem, aby vám je napadaný sníh nerozvalil.

výsev

Chtěla jsem se zeptat, kdy můžeme začít s výsevem paprik? Chtěli bychom příští rok zkusit nějaké novinky.

Papriky můžete vysévat už opravdu velmi brzo. Začít se dá již v prosinci a do jara si vypěstujete opravdu pěkné a silné rostliny. Semeno paprik je ale hodně náročné na čistotu výsevního substrátu. Proto by se měl substrát před výsevem propařit. Je možné ho také ošetřit přípravkem Previcur Energy na zeleninu, který zahubí všechny spory půdních hub. Další variantou je využití přípravku Polyversum. Tento přípravek obsahuje spory „chytré“ houby, která aktivně vyhledává v substrátu škodlivé houby a cíleně je likviduje. Je to biologický přípravek a před výsevem je třeba substrát tímto přípravkem naočkovat a nechat zhruba tři dny až týden houbu pracovat. Do takto připraveného substrátu již můžeme bez obav vysévat.

ochrana

Máme chatu u lesa a srnky nám každý rok ožerou některé stromky. Dá se proti tomu nějak bránit, aniž bychom museli zahradu oplotit?

V některých případech nepomůže ani plot. Například zajíc se dokáže protáhnout opravdu malou skulinou a napáchat na mladých stromech a keřích škody. Pokud se to již stalo, je třeba ránu ošetřit Stromovým balzámem Rosteto, aby se uzavřela a strom se v klidu zahojil. Jinak doporučujeme na začátku zimy ošetřit stromky pastou proti okusu Aversol, která se nanáší na kmeny stromků a působí repelentně. Zajíce i srny přípravek odpuzuje a kůra jim nechutná. Tento přípravek používají i lesníci právě proti okusu na malých sazenicích a výtečně jim funguje.

ZAHRADNICKÉ CENTRUM®

Sdružení zahradnických center s.r.o., skupina českých spolupracujících zahradnických firem

✓ *zaručená odbornost*
✓ *nejvyšší kvalita*
✓ *česká tradice*

Zahradnictví **Dvořák a syn**
www.dvorakasyn.cz
- Stanová ulice, 415 01 Teplice
  Tel.: 417 539 930
- areál zimního stadionu
  Rudolická 1700, 434 01 Most
  Tel.: 476 100 794

Chládek – zahradnické centrum
www.zahradnictvi-chladek.cz
- Střešovická 47, 162 00 Praha 6
  Tel.: 235 351 032

FLORA GARDEN s.r.o.
www.floracz.cz
- Boleslavská 1085
  294 01 Bakov nad Jizerou
  Tel.: 326 781 194

Zahrada Lisý s.r.o.
www.zahradalisy.cz
- Bohumila Hájka 221
  Popovice
  267 01 Králův Dvůr u Berouna
  Tel.: 313 037 357

Zahradnictví Líbeznice s.r.o.
www.zahradnictvilibeznice.cz
- Mělnická 424, 250 65 Líbeznice
  Tel.: 283 981 844

AZ GARDEN, s.r.o.
www.azgarden.cz
- Staročernská 200
  530 03 Pardubice – Černá za Bory
  Tel.: 466 616 193

Zahradnické centrum FERENČÍK s.r.o.
www.ferencik.cz
- Generála Píky 729/2
  370 01 České Budějovice
  Tel.: 602 779 652
- Žižkovo náměstí 118
  374 01 Trhové Sviny
  Tel.: 386 321 471, 602 779 674

Zahradnické centrum Brabec, s.r.o.
www.brabeczc.cz
- Chrlická 875, 664 42 Modřice
  Tel.: 547 215 066

Zahradnictví u Kopřivů s.r.o.
www.zahradnictvisebrov.cz
- Šebrov 105, 679 22 Lipůvka
  Tel.: 516 431 735
- Brněnská 154, 666 01 Tišnov
  Tel.: 549 412 374
- Nám. Svobody 2, 678 01 Blansko,
  Tel.: 516 410 539

Zpravodaj Sdružení zahradnických center. Zima 2016. Vychází 5x ročně. Vydává Sdružení zahradnických center s.r.o., 162 00 Praha 6, Na dračkách 405/49. IČO 04682785. Registrace MK ČR E19275. Vydavatelský servis: PRO VOBIS, s.r.o. Vyšlo v Praze dne 7. 11. 2016. Foto na titulní straně: Dreamstime

www.szc.cz **www.katalog-rostlin.cz**